

Handläggare
Yassine Kazi-Tani
Telefon: 08-508 27 858

Till
Idrottsnämnden

Rekommendation för konstgräs, gummigranulat och platsgjutet gummi

Svar på remiss från Miljöförvaltningen

Förvaltningens förslag till beslut

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande godkänns som svar på remissen.

Marina Högländ
Förvaltningschef

Kersti Ruthström
Avdelningschef

Sammanfattning

Miljö och hälsoskyddsnämnden har remitterat förslag på rekommendationer för konstgräs, gummigranulat och plastgjutet gummi till stadens berörda nämnder och bolag. Idrottsförvaltningen ser positivt på det föreliggande arbetet att motverka spridningen av mikroplaster och anser att flesta föreslagna åtgärderna överensstämmer med förvaltningens strategi att bevara Stockholms miljö från miljögifter. Förvaltningen anser dock att förslaget att undvika att anlägga fler konstgräsplaner kommer att försvåra möjligheten att besvara efterfrågan om fler fotbollsplaner. Förvaltningen anser även att ytterligare faktorer såsom kompakteringen av fyllnadsmaterial behöver analyseras i syfte att kartlägga spridningsvägar för mikroplaster. Ärendet beskriver förvaltningens strategiska miljöarbete för att bidra till att motverka spridningen av mikroplaster i stadens miljö.

Bakgrund

Miljö och hälsoskyddsnämnden beslutade den 12 juni 2018 att remittera ”Rekommendation för konstgräs, gummigranulat och plastgjutet gummi” (DNR 2018-1511) till Fastighetsnämnden, Trafiknämnden, Exploateringsnämnden, Idrottsnämnden Stadsbyggnadskontoret, Stockholm vatten och avfall AB, Familjebostäder AB, Stockholmshem AB, Svenska Bostäder AB, Skolfastigheter i Stockholm AB, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, Stockholm Globe Arena AB, Stockholms hamn AB, Stadsledningskontoret och samtliga stadsdelsnämnder.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen har remitterat rekommendationer för konstgräs, gummigranulat och plastgjutet gummi till stadens berörda nämnder och bolag. Remisstiden sträcker sig till den 31 oktober 2018. Ärendet har beretts av utvecklingsavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Idrottsnämnden främjar folkhälsan och strävar efter att inrätta de förutsättningar och behov som krävs för att stockholmare och stadens idrottsföreningar ska kunna utöva idrott både på elit och amatörnivå. Idrottsnämnden arbetar samtidigt aktivt och kontinuerligt för att bevara miljön och bidra till ett klimatsmart Stockholm.

Begränsa användning av konstgräs, gummi granulat och platsgjutet gummi

Stockholms stad har idag 94 konstgräsplaner i sin regi som idrottsnämnden ansvarar för driften, skötseln och underhåll. Konstgräsplaner används idag främst som fotbollsplaner där efterfrågan under senaste åren har varit stor och fortsätter att växa i takt med att staden växer. Att undvika att anlägga fler konstgräsplaner när det finns ett så stort behov av fler fotbollsplaner anses därför inte vara ett bra alternativ och kommer att försvåra för idrottsnämnden möjligheten att besvara efterfrågan om fler fotbollsplaner. Det finns idag inga alternativa material som skulle kunna ersätta och bevara funktionaliteten som konstgräs har. Idrottsnämndens ambition är att besvara efterfrågan om fler konstgräsplaner genom att välja alternativ med godkända spelegenskaper och minimal inverkan på miljö och hälsa. Detta genom att kontinuerligt testa olika nya material som lanseras. I samarbete med fastighetskontoret utreder idag idrottsnämnden andra miljövänliga alternativ till gummigranulat där bland annat granulutfria konstgräsplaner kommer att testas.

Ställa krav på material

Det är viktigt att ställa krav på material. Redan idag arbetar idrottsförvaltningen aktivt för att minimera miljörisker från sina konstgräsplaner. Idrottsnämnden har under de senaste åren ersatt all SBR-gummi som ifyllnadsmaterial och använt byggvarubedömningen för samtliga inköp och egna projekt. Utöver detta, följer idrottsnämnden även kemikalieinspektionens rekommendationer och tar hänsyn till miljöaspekterna vid ny- och omläggning av konstgräsplaner. Arbetet med att ställa krav på material kommer att kompletteras i samråd med Fastighetsnämnden genom att lämna en ytterligare specifik kravställning till samtliga ramavtalade leverantörer samt vid upphandlingar som ska gälla vid inköp av konstgräs samt ifyllnadsmaterial.

Uppföljning

Spridning av mikroplaster i vår miljö har uppmärksammas endast under senaste tiden. För att kunna få en klarare bild av situationen och bedöma vilka utvecklingsmöjligheter som finns krävs det en kartläggning både för stadens befintliga och nya konstgräsplaner. Kartläggningen kommer bestå av följande:

- Uppföljning av inköp för konstgräs och fyllnadsmaterial årligen.
- Datainsamling om mängd och typ av inköpt granulat årligen från samtliga konstgräsplaner.
- Uppföljning av förbrukningsmängder av ifyllnadsmaterial från samtliga konstgräsplaner.
- Säkerställa att de ställda miljökraven uppfylls av leverantören vid leveransen samt av entreprenören vid samtliga projekt som avser ny- och omläggning av konstgräs.
- Registrera information från leverantören om ifyllnadsmaterial vid nyanlagda konstgräsplaner (granulattyp, djup och mängder).

Det finns även andra faktorer som behöver kartläggas innan man kan identifiera mängd mikroplaster som sprids från konstgräs där de två viktigaste är kompakteringen av granulatet samt mängd granulatavfall från skötsel och städning som går till förbränning. Idrottsförvaltningen ser därför att stadens kartläggning om spridning från konstgräsplaner bör kompletteras med analys om kompakteringen av granulatet.

Utforma för att undvika spridningen

Idrottsnämnden planerar att initiera flera förbättringsåtgärder i syfte att identifiera de möjliga spridningsvägarna och minimera spridning från konstgräsplaner.

- Vid nyanläggning av konstgräsplaner ska SvFF “Rekommendationer för anläggning av konstgräsplaner” följas. Idrottsförvaltningen följer idag SvFF rekommendationer gällande godkända konstgrässystem för bredd- respektive elitfotboll.
- Ta fram en plan för granulatavfallshantering (förvaring, vägning och transport).
- Medvetandegöra och utbilda personal samt informera utövare och föräldrar om potentiella miljörisker som spridningen av mikroplaster kan orsaka.
- Idrottsförvaltningen kommer att ansluta till naturvårdsverkets beställargrupp i syftet att breda ut sin kompetens om konstgräs och gummigranulat och bidra med mer fakta och data från stadens planer.

Skötsel för att undvika spridningen

Under de senaste sex åren har förvaltningen lagt om konstgräset i mer än 70% av sina anläggningar i syfte att åstadkomma konstgräsplaner med bättre kvalitet och mindre miljörisker för miljön och hälsan. Idrottsnämnden har tagit del av de föreslagna rekommendationerna för att minska spridningen av mikroplaster och planerar att se över skötsel och underhåll av konstgräsplaner där följande åtgärder kommer att initieras:

- Undersöka hur skötsel och underhåll av konstgräsplaner fungerar idag vid samtliga konstgräsplaner. Undersökningen inkluderar att samla in information gällande påfyllning av granulat (mängder & perioder), analys av besiktningsprotokollen vid elitplanerna samt att granska hur vinterplogning fungerar idag.
- Etablerat uppföljningssystem över mängden granulat som läggs på, återanvänds och som skickas som avfall till förbränning .
- Initiera nya rutiner för insamling av granulat vid städning av omklädningsrummen.
- Initiera nya rutiner för insamling av granulat som hamnar utanför planen.

- Ta fram en informationsmall till föreningar och allmänheten i syfte att sprida ut information om miljörisker relaterat till mikroplaster.
- Delta i studie/analys om kompaktering av granulat i konstgräsplaner.

Jämställdhetsanalys

Idrottsförvaltningens undersökningar visar att möjligheten till konstgräsbelagda bollplaner står mycket högt upp på både flickor och pojkar liksom kvinnor och män önskemål om vilka anläggningar som bör prioriteras.

Konsekvenser för barn

Stockholm är en stad för alla, stora som små. Idrottsförvaltningen har med barnets perspektiv i sitt miljöarbete och eftersträvar att inrätta hållbara anläggningar där barnen känner sig välkomna och säkra.